

دورہ جامع یادگیری ماشین

قسمت ششم، یادگیر رهار ماشین بر السر آنلاین بودن یا نبودن

انواع سیستم های یادگیری ماشین ۲

Datalk.ir

Created by : Ali Arabshahi

Contact us: Linkedin.com/in/mrAliArabshahi

TELEGRAM @DATALK_IR நிற்ற பிறும்

انواع سیستم های یادگیری ماشین (ادامه)

در جلسه قبل به بررسی سیستم های یادگیری ماشین بر اساس سطوح مختلف نظارت پرداخته شد. در این قسمت مروری بر نوع دیگری از دسته بندی های رایج در این زمینه خواهیم داشت.

Batch and Online Learning

یکی دیکر از معیار ها برای دسته بندی ماشین لرنینگ این است که آیا ماشین ما به طور پیوسته از دیتا هایی که از جریانی خاص وارد سـیسـتم می شـود، یاد می گیرد و یا این که یادگیری ما به طور گسسته و مقطعی اتفاق می افتد.

TELEGRAM @DATALK_IR டிற்றும்

Batch Learning

در سیستم های یادگیری دسته ای (Batch) ماشین قادر به یادگیری لحظه ای نیست. این یعنی چی؟ قبل از هر چیز ماشین ما آموزش داده میشه(Training). ممکنه این آموزش کلی طول بکشه و از منابع زیادی هم استفاده کنه. اما بعد از این همه داستان دیگه یه ماشین باهوش داریم که می تونه با دریافت داده های جدید بر اساس یادگیری قبلیش به ما خروجی مورد نظر رو تحویل بده. اما دقت کنین، بر اساس یادگیری قبلیش!

تو این دسته از سیستم ها، ماشین به صورت خودکار هوشمند نمی شه (مثلا فرض کنین اسپمر ها یک نوع جدیدی از ایمیل های اسپم رو ایجاد کردن؛ ماشین ما قادر به شناساییشون نیست!) . البته می تونیم دوباره ماشینمون رو باهوش کنیم. چطوری؟

با متوقف کردن ماشین، فراهم کردن دوباره داده ها (هم داده های قدیمی و هم جدید) ، و آموزش دوباره ی ماشین. این کار اگرچه جواب میده اما ایراد های خاص خودشم دااره! مثلا ممکنه یادگیری ماشین مون کلی طول بکشه، یا نیاز به منابعی داشته باشه (لپ تاپ خفن دوستتون رو قرض گرفتین!) در عوض یک سری فوایدی هم داره دیگه، به عنوان نمونه زمانی که یادگیری تون تکمیل شد، ماشینتون بدون دردسر و با سرعت قابل قبول کار می کنه

در ماشین لرنینگ چیزی به نام خوب مطلق و یا بد مطلق وجود نداره! وظیفه شمای دیتا ساینس اینه که ببینین چه شرایطی بر مسئله حاکم هست و بر اساس نیازمندی هاتون از گزینه های مختلف که روی میز هست! استفاده کنین.

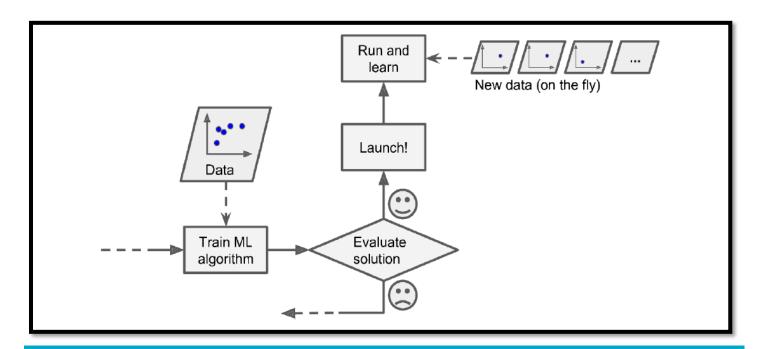
TELEGRAM @DATALK_IR நிற்ற பிறும் பிறும்

پس احتمالا تا الان متوجه شدین که زمانی که داده هامون به طور مرتب به روز می شن و تغییر می کنن (مثلا دیتا هایی که از بورس برای پیشبینی قیمت سهام میگیریم)، باید به سراغ نوع دیگه ای از سیستم های یادگیری ماشین بریم :

Online Learning

در این نوع از سیستم ها ماشین به طور لحظه ای یاد می گیره، چه این داده ها به صورت جداگانه وارد سیستم بشن و چه در قالب دسته های کوچک مثلا ۵ تا ۵ تا! (Mini Batches).

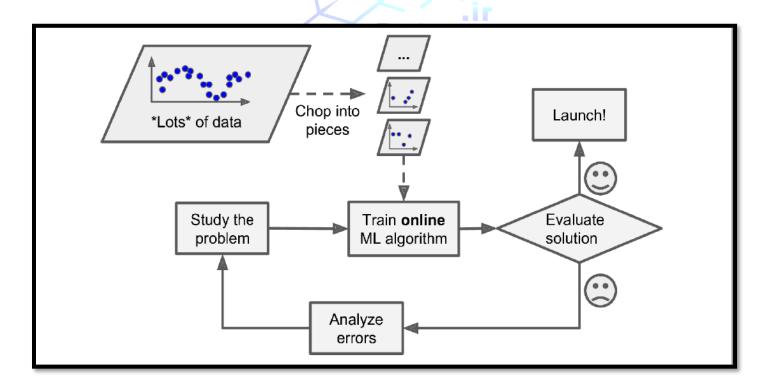
بنابرین رویکرد اصلی به این صورته که مدل (Train) میشه و اجرا می شه (کار میکنه) و در هر زمانی که داده های جدید وارد سیستم می شن یادگیریمون به روز میشه.ما آدمای باحال هم دقیقا همین سیستم رو داریم! فکر می کنیم کارمون درسته اما یه چیزای جدیدی تجربه می کنیم و تجدید نظر می کنیم! با هوش تر می شیم! روز به روز بهتر می شیم. اما اما از دست آدم هایی که سیستم یادگیری شون از نوع (Batch) هست و یادگیریشون رو به روز نمی کنن!

TELEGRAM @DATALK_IR நிற்ற பிறும் பிறும்

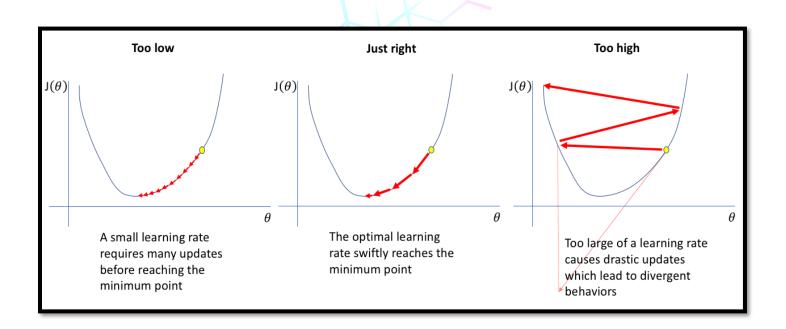
پس فهمیدیم که سیستم های یادگیری لحظه ای (Online) برای زمان هایی که داده هامون به طور مرتب به روز می شن(قیمت سهام) ، احتمالا گزینه ی بهتریه. خبر خوش این که می تونیم زمانی که داده های جدید اومدن و ماشین خودشو به روز کرد داده ها رو بندازیم دور! این باعث می شه کلی فضا نیاز نداشته باشیم(یادتون هست که در Batch Learning ، در هر باری که می خواستیم ماشین رو به روز کنیم نیاز بود کل داده همه اعم از قدیمی و جدید رو به مدل اموزش بدیم؟ پس همیشه باید دیتا هامون رو نگه داریم!

یه نکته دیگه این که یادگیری لحظه ای (Online) برای مواقعی که حجم دیتامون خیلی زیاده و یک کامپیوتر به تنهایی نمیتونه از پس یادگیریش بر بیاد هم می تونه گزینه مناسبی باشه. (به این نوع از یادگیری ، out-of-core learning) میگن. ماشین یک قسمتی از دیتا رو یاد میگیره، بعد قسمت دیگه و همین طور تا زمانی که کل دیتا ها به مدل آموزش داده بشن.

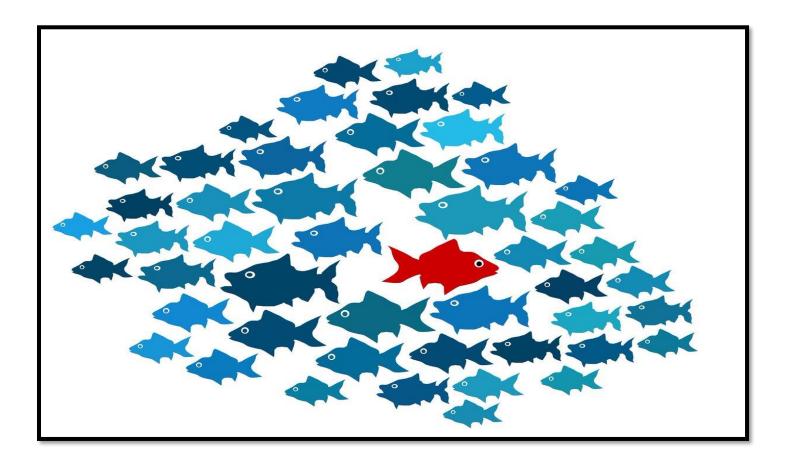
TELEGRAM @DATALK_IR மிற்ற பிறும் பிறும்

یک چالش خیلی مهم در سیستم های یادگیری آنلاین، انتخاب پارامتر یادگیری (Learning rate) هست. زیاد بودن این پارامتر به این معنی که ماشین ما به راحتی خودش رو با دیتا های جدید وقف می ده و از اونا تاثیر می پذیره اما از اون طرف تمایل داره که داده های قبلی رو هم با سرعت بیشتری فراموش کنه (بلانسبت شما، مثل این تازه به دوران رسیده ها که اصالت خودشون رو به راحتی با قرار گرفتن تو یه محیط جدید، فراموش می کنن!) و پایین بودن این پارامتر هم نشون از این داره که یادگیری مون با سرعت کمتری اتفاق می افته(ماشین دیر تر از داده های جدید تاثیر می پذیره) اما از اون طرف ماشینتون نسبت به داده های بدی که وارد سیستم می شن ، کمتر الگو می گیره. (ممکنه داده هامون بد آموزی داشته باشن! اما ماشین ما چشماشو به روی اونا می بنده! یا شاید بهتر باشه باگیم چشم هاش رو کامل به روی اونا باز نمی کنه ن

TELEGRAM @DATALK_IR மிற்ற பெறும்

مهم ترین چالش در این نوع از سیستم ها اینه که اگر داده های غیر مناسب وارد سیستم بشن، مدل ممکنه از اونا یاد بگیره و این از کارایی ماشینمون می کاهه! راه حل پیشنهادی انتخاب مناسب پارامتر یادگیری و همچینین پایش مداوم داده های ورودی به مدل هست. می تونیم قبل از ورود داده ها به مدل اون ها رو به ماشین دیگه ای بخورونیم! تا داده های نا متعارف اون تشخیص داده و حذف بشن. آیا می تونین دیتای نامناسب در تصویر زیر رو پیدا کنین ؟ اون رو پیدا و قبل از این که ماشینتون خل تر بشه، حذفش کنین. به همین راحتی!

ممنونیم که تا اینجای کار با همراه بودین. به امید خدا در جلسه بعدی نوع آخر از دسته بندی های رایج در ماشین لرنینگ رو با هم بررسی می کنیم.

تا اون موقع، فعلا 🕰

TELEGRAM @DATALK_IR நிற்ற பிறும் பிறும்